

factor of revolutionary values that significantly and directly affect the establishment of a democratic legal state as well as civil society and social reasoning revitalization of its members - citizens of the state and all individuals who are constantly within its territory.

The value of the Institute of Local Government in the present conditions for: a) biological, social and political reproduction of the human potential of the state; b) proper implementation of constitutional rights, freedoms and duties of man and citizen; c) development and implementation of a democratic state; d) the proper development each person (individual) – Institute of local Government present oneself subject to constitutional and legal regulation. Evidence which is Article 7 of the Constitution of Ukraine, which fixes the position that in Ukraine is recognized and guaranteed by the local government, and that the Fundamental Law of Ukraine respective section XI «Local Government», which contains constitutional principles legalization and structural – object construction this important institution of a democratic state.

In the course of studying the role of the Parliament of Ukraine in establishing local government institution in the country, drawing attention to its constituent role in this process. Its important evidence is mandatory provisions of Section 15 of Art. 92 of the Constitution of Ukraine, which enshrines the role of the Verkhovna Rada of Ukraine, laws of Ukraine by the exclusive basis of local government. It effectively establishes the ontological, methodological, axiological, technological and communication aspects of the process of legalization of local self-government as an existing constitutional and legal institution that is in its infancy and the development and makes it multi-level, multiple and phenomenological description.

It is claimed that the legalization of Local Government Parliament of Ukraine is going through its legislative regulation and control is the primary means, the legal and procedural form that uses a single legislative body of the state (Article 75 of the Constitution of Ukraine) for the implementation of this process.

The main but not the only one. According to paragraph 32 of Art. 85 of the Constitution of Ukraine, the Verkhovna Rada of Ukraine are the statutory term agreement to be bound by international agreements of Ukraine and denouncing international treaties of Ukraine. We believe that this is another form of legalization of local government in Ukraine, which is used by the Parliament of the state.

International agreements relating to the regulation and control of local government, have the status of international legal standards, that : a) the relevant model rules (standards) right; b) they are norms of international law enshrined in the form of international agreements and is a product development and adoption member States, relevant international intergovernmental organizations; c) contain relevant international legal obligations of the Parties in the field of formation and development of local government; d) are justified by appropriate teleological and profile of the Parliament of the State Party using provided its organizational law legal forms should be introduced into national law of the state and reproduced in it to the practical implementation of international legal obligations of subjects of national law.

Thus, an appropriate legal and procedural string that consists of a number of organizational and legal forms and profile of competence of the Parliament of Ukraine.

Keywords: local government, Verkhovna Rada of Ukraine, the legislative function of Parliament, Parliament of Ukraine on the function of giving consent to be bound by international agreements of Ukraine.

УДК 342.33

А. М. Фолес

ОСОБЛИВОСТІ СПІВВІДНОШЕННЯ КАТЕГОРІЙ КОНТРОЛЮ І НАГЛЯДУ В МЕХАНІЗМІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

В статті розглядаються конституційно-правові аспекти розподілу влад в контексті функціонування контролю та нагляду. Автор розглядає специфіку співвідношення категорій контроль та нагляд в інституційному та функціональному аспектах. Автор розглядає особливості контролю та нагляду та можливість виділення контрольно-наглядової влади на основі реалізації відповідними органами даного функціонального напрямку.

Ключові слова: конституція, розподіл влад, державна влада, контроль, нагляд, контрольна гілка влади.

Постановка проблеми. Сучасна держава – складне і комплексне явище. Його можна розглядати в різних теоретичних сенсах та більш-менш однакових практичних проявах, адже незважаючи на значні а часом принципові відмінності всі держави більш-менш схожі одна на одну насамперед в функціональному плані [1]. З однієї позиції держава виступає як сукупність людей (громадяни, нація), що мешкають на певній території і об'єднаних публічною політичною владою. В іншому ракурсі, держава являє собою владну організацію, що відрізняється від решти населення, апаратом влади. З

позиції конституційного права державу розглядають насамперед, як систему державних інститутів, взаємопов'язаних між собою.

Викладення основного матеріалу. Аналіз функціонування сучасних держав дозволяє зробити висновок про те, що держава нетотожна публічній владі та відповідній організаційній системі, яка її здійснює. Держава є теоретично більш широким поняттям, що вміщує також населення і територію [2]. Апарат публічної влади взагалі та державної влади, зокрема, включає в себе законотворця, уряд (виконавчу владу), суди, правоохоронні органи, збройні сили та інші структурно-організаційні елементи [3].

Держава - є проявом соціальної впорядкованої структури. Серед іншого, вона здійснює соціальне управління в державно-організованому соціумі, в тому числі, за допомогою контрольної діяльності, що знаходить своє вираження на рівні організації держави у відповідній функції. Аналіз сучасних досліджень, що стосуються функціонування контролю в механізмі сучасної держави, дозволяє стверджувати, що існує проблема вирішення понять «контроль» і «нагляд», оскільки на-сьогодні існує цілковита плутанина в їх використанні та застосуванні, як в теорії конституціоналізму так і на практиці, зокрема в законотворчій діяльності [4]. Очевидно, що для вирішення цієї проблеми необхідно провести сутнісний аналіз контролю та нагляду в контексті реалізації контрольної функції в механізмі сучасної правової держави.

Функції держави, а також її призначення та мета визначаються потребами та викликами які стоять перед нею. З плином часом вони можуть кардинально змінюватись. В сучасних дослідженнях під функціями держави як правило розуміють основні напрямки діяльності держави, обумовлені призначенням держави в соціумі [5]. На сьогоднішній день існують різні класифікації функцій держави. Як правило, виділяють зовнішні і внутрішні функції. В рамках обраного дискурсу дослідження досить розглянути основні внутрішні функції, де реалізація контролю та нагляду проявляється найбільш виразно.

Зазвичай виділяють шість внутрішніх функцій сучасної держави: економічну, соціальну, політичну, ідеологічну, екологічну, правоохоронну. Реалізація зазначених функцій держави здійснюється за допомогою державного апарату, тобто системи органів, за допомогою яких досягаються цілі і завдання, що стоять перед державою на різних етапах її розвитку. Однак функції держави не тотожні функціям державного апарату (державної влади, державних органів). Функції державних органів мають конкретний характер, вирішують завдання в рамках основних цілей держави. Разом з тим, органи держави відповідно до напрямків своєї діяльності здійснюють ряд допоміжних функцій.

Державна влада персоніфікується в інституційній системі - сукупності інститутів влади, державному апараті. Вона включає в себе державних службовців, чиновників, які на матеріально-фінансовій основі професійно здійснюють управлінську діяльність [6]. При цьому, держава - соціальний феномен, в якому соціальне управління направлено на впорядкування суспільних відносин, регулювання організації та функціонування соціального порядку, забезпечення умов для гармонійного розвитку особи, дотримання та захисту прав і свобод людини та громадянина.

В рамках теорії управління, зокрема соціального управління, зазвичай виділяють три основних етапи цього складного процесу:

- попереднє управління, яке полягає у виробленні мети управління, прогнозуванні, тобто передбаченні результатів розвитку, планування; це система заходів, необхідних для подолання відхилення прогнозованих підсумків від наміченої мети; на етапі попереднього управління вже присутні елементи контролю, які полягають в забезпеченні відповідності планів цілям, оцінці реальності і динамічності планів;

- оперативне управління, що передбачає реалізацію функцій організації і мотивації (керівництво як конкретна управлінська функція цього тимчасового етапу процесу управління); змістовно даний етап передбачає формування організаційної структури управління, спеціалізацію різних структурних частин, делегування повноважень на різні рівні управлінської вертикалі і вибір відповідних стимулів для виконавців; контроль тут також необхідний для забезпечення переходу від однієї управлінської дії до наступної і замикання всіх дій на виробленому плані і сформульованим цілям;

- управління на заключному етапі тісно взаємодіє з обліком і аналізом. При цьому, існує ряд відмінностей контролю від обліку та аналізу: якщо облік і аналіз відображають діяльність всієї керованої системи в цілому, то контроль проводиться жорстко та цілеспрямовано. Облік, як правило, закінчується появою відповідного значення вимірюваної величини, тоді як аналіз - дослідженням явища, факторів і причин, що їх обумовили. Контроль дозволяє визначити шляхи подолання несприятливих впливів. В процесі обліку та аналізу вивчаються в основному кількісні показники. Контроль передбачає отримання не тільки кількісної, але і якісної інформації. Облік і аналіз пов'язані насамперед з уже доконаними фактами, контроль, в цьому контексті, в значній частині орієнтований на майбутні події. Таким чином, контроль поряд з обліком і аналізом є частиною заключного етапу управління. Однак йому притаманна і певна самостійність як функції управління. Дане завдання вирішує контроль на завершальному етапі.

Як відособлена частина соціального управління контроль полягає:

- в спостереженні за відповідністю діяльності підконтрольного об'єкта розпорядженням (нормативам);

- у виявленні результатів впливу суб'єкта па об'єкт;

- у визначенні допущених відхилень і їх оцінці.

Контроль включає аналіз причин відхилень, усунення негативних явищ, визначає способи впливу на керований об'єкт з метою подолання відхилень.

Одним з видів соціального управління є державне управління, яке являє собою діяльність держави в цілому (діяльність законодавчих та виконавчих органів влади, судів та ін.). Об'єктивні передумови державного управління полягають у тому, що воно існує для пізнання суспільних потреб та інтересів, їх оцінки, структурування, постановки мети, розробки рішення і вчинення дій щодо їх практичного здійснення.

Державне управління в широкому розумінні характеризує всю діяльність держави щодо організуючого впливу з боку спеціальних суб'єктів права на суспільні відносини. Державна влада здійснюється за допомогою державного управління, однією з основних функцій якого є контроль. Зауважимо, що для даного дослідження, термін «контроль» ми вживаємо як синонім терміну «державний контроль».

Державна влада з метою підвищення ефективності своєї діяльності по реалізації функцій держави здійснює контрольну діяльність (контрольну функцію), примус та інші механізми регулювання. Контроль є зворотним зв'язком в системі управління, що забезпечує суб'єкт управління інформацією про стан об'єкта управління та сприяє виробленню належних управлінських рішень [7]. Слід зауважити, що для даного етапу розвитку України, характерною є тенденція посилення відчуження державної влади і громадян, а це в свою чергу призводить до того, що ефективність державного управління падає. Подібні процеси загрожують соціальними катаклізмами, яких можна уникнути лише за наявності ефективного соціального контролю з боку громадянського суспільства, розширення демократичних процедур, широкого розвитку місцевого самоврядування.

В низці сучасних досліджень в сфері конституційного права, використовуються поняття «контроль» і «нагляд», як у контексті самостійних термінів, так і в якості синонімів. У деяких дослідженнях говориться лише про контроль [8], в інших - про контроль і нагляд [9]. Ряд дослідників вважають, що нагляд є різновидом контролю, інші виділяють наглядову діяльність як самостійну. Крайня позиція проявляється в ототожненні контролю та нагляду. Приміром, вважається, що нагляд є різновидом контролю і повинен розглядатися як специфічний елемент системи державних засобів забезпечення законності. Діяльність наглядових органів завжди має надвідомчий характер [10]. Крім того зазначається, що в залежності від обсягу контролю слід розрізняти власне контроль, в процесі здійснення якого визначається законність і доцільність діяльності об'єктів, що перевіряються, і нагляд, який обмежується тільки перевіркою законності [11].

Необхідно відзначити, що з теоретичної точки зору контроль і нагляд мають певні специфічні риси. Контроль зазвичай характеризується:

- здійсненням оцінки діяльності контролюваного об'єкта, як з точки зору законності, так і доцільності та ефективності;

- можливістю втручання контролюючого суб'єкта в діяльність об'єкту, що контролюється;

- нормативно закріпленою можливістю суб'єктів контролю безпосередньо залучати до відповідальності правопорушників.

З іншого боку, нагляд характеризується:

- здійсненням оцінки діяльності об'єкту, що знаходиться під наглядом виключно з точки зору законності;

- неможливістю втручання в діяльність об'єкту, що знаходиться під наглядом, суб'єкт нагляду констатує порушення законності таким об'єктом;

- реагуванням у формі звернення до порушника з попередженням, приписом про усунення порушень або до вищестоящего органу по відношенню до порушника, в наглядовий орган вищий за ієрархією або в суд;

- наглядова діяльність завжди здійснюється щодо об'єктів, які не перебувають в організаційному підпорядкуванні наглядових органів.

Поряд зі специфічними рисами контроль і нагляд мають і ряд спільних рис. Суть однакового в контролі і нагляді проявляється насамперед у спостереженні обумовленому публічно владними повноваженнями за дотриманням юридичними та фізичними особами законодавства та встановлених на його основі різних правил (норм), перевірки їх дотримання, а також застосуванні в межах встановленої компетенції різних заходів, при цьому необов'язково мова йде про прямий державний примус, від імені держави.

На практиці контроль і нагляд є іпостасями одного функціонального напрямку, що реалізується в механізмі сучасних держав. У контрольній діяльності присутній нагляд, а нагляд містить елементи контролю, при цьому нерідко використовуються однакові процедури (наприклад, перевірки). Їх єдність виявляється в діяльності існуючих на даний момент наглядових органів, які фактично здійснюють контроль.

На підставі викладеного можна зробити висновок про сутнісну єдність контролю та нагляду, в зв'язку з чим такого роду діяльність слід розглядати в якості єдиної функції державної влади. Представляється справедливим вважати нагляд специфічним різновидом контролю, спрямованим на забезпечення дотримання законності.

Однак у зв'язку з тим, що розглянуті поняття в теоретичному плані мають специфічні риси, представляється необхідним диференціювати контроль і нагляд (і відповідні повноваження органів, які їх здійснюють) в рамках єдиної функції. При цьому, оскільки контроль є більш широким поняттям, яке вміщує в себе нагляд, такого роду функція в межах державного механізму, знаходить своє вираження саме в контрольній функції.

В рамках контрольної функції в механізмі сучасної держави:

- сутність контролю полягає в перевірці відповідності досягнутих результатів заданим параметрам, цілям, а його зміст - у з'ясуванні уповноваженими органами та особами, чи відповідає діяльність підконтрольних об'єктів нормативним приписам, нормативним правовим актам, поставлених перед ними завданням, а також безпосереднє вжиття заходів по усуненню відхилень і застосування санкцій;

- сутність нагляду, в межах реалізації контрольної функції, полягає в забезпеченні законності та правопорядку шляхом виявлення та усунення допущених порушень закону, а також їх попередження, його зміст становить заснована на законі діяльність спеціально уповноважених суб'єктів, спрямована на попередження, виявлення і припинення порушень закону за винятком безпосереднього застосування санкцій до порушників.

Контрольну діяльність необхідно характеризувати як невід'ємну функцію державного апарату, яка фактично здійснюється всіма органами державної влади в різних формах, які відповідають їх природі. Ця функція за загальним правилом здійснюється виключно в межах компетенції та процесуального порядку, встановлених законами або іншими нормативно-правовими актами. Як контроль, так і нагляд повинні бути відкритими, крім випадків, що вимагають збереження таємниці, яка охороняється законом. Результати контрольної діяльності повинні бути відповідним чином оформлені і, якщо не містять матеріалів, що становлять секретну інформацію, оприлюднені.

Контрольну діяльність можна представити у вигляді системи, яка включає в себе наступні елементи:

- цілі контролю;
- принципи контролю;
- завдання і методи контролю;
- процес контролю.

Цілі контролю в механізмі сучасної держави відповідають основним завдання держави. Загальною метою контролю є підвищення ефективності виконання державою своїх функцій, підтримання режиму законності, а також захист прав і свобод людини та громадянина. Конкретною метою контролю державної влади виступає, зокрема, завдання ефективного використання ресурсів держави (матеріальних, фінансових, трудових, та ін.).

Необхідно зазначити, що контрольну функцію не можна розглядати окремо від інших функцій державної влади. Зокрема вона реалізується в економічній, політичній, соціальній, та інших сферах суспільства та стосується питань прав і свобод людини та громадянина, організації та проведення виборів (здійснення народовладдя), фінансово-економічної діяльності, законності та правопорядку, зовнішньої та внутрішньої безпеки держави і т.д. Такому призначенню контролю та нагляду повинні відповідати структура відповідних органів, що реалізують даний функціональний напрямок, їх компетенція і повноваження.

Структура органів, що здійснюють контроль та нагляд взаємопов'язана зі спрямованістю контрольної функції, де функція має свій об'єкт (предмет), та об'єкту спрямованість [12]. Сутність контрольної функції виявляється при аналізі принципів, на яких вона заснована [13]. Це і загальні принципи функціонування державного апарату, зокрема: народовладдя, розподіл влади, законність, професіоналізм, а також ряд спеціальних, наприклад: незалежність контрольних органів, облік у контрольній діяльності розподілу влади, пріоритет попереднього контролю, інформаційне, наукове та кадрове забезпечення контролю, деполітизація, гласність, вузька спеціалізація, наявність достатніх сил і засобів для виконання поставлених завдань, відповідальність, багатоманітність контрольних органів.

Що стосується методів контролю і нагляду, то вони базуються на владній природі держави. Владність проявляється в наявності у контрольних органів наступних повноважень: перевіряти, тобто вмішуватись в діяльність контролюваного об'єкту без його згоди; давати підконтрольним об'єктам

обов'язкові для виконання вказівки; ставити перед компетентними інстанціями питання про притягнення до відповідальності винних у порушеннях осіб; безпосередньо застосовувати у визначених законом випадках заходи державного примусу. Крім загальних методів, які притаманні всім державним органам, контрольна функція має свої специфічні методи. Наприклад, серед них можна виділити наступні методи: ревізія, перевірка, експертиза, розгляд проектів фінансових планів, заявок, звітів про фінансово-господарської діяльності; заслуховування доповідей, інформації посадових осіб; спостереження, обстеження, аналіз, інвентаризація, сертифікація, атестація, ліцензування, реєстрація, моніторинг [14].

Необхідно зазначити, що контрольну функцію не можна розглядати виключно як репресивну діяльність. Методи, що використовуються при контрольній діяльності, спрямовані, перш за все, на отримання інформації про стан і поведінку підконтрольного об'єкта, що сприяє здійсненню основних завдань даної діяльності - виявляти і припиняти дії підконтрольних об'єктів, невідповідні закону, а також недоцільні та неефективні [15].

У процедурі контролю виділяються три різних етапи: вироблення стандартів і критеріїв, зіставлення з ними реальних результатів і прийняття необхідних корегувальних дій.

Контроль і нагляд складають частину організаційної структури механізму сучасної держави. На сьогоднішній день не тільки прокуратура, органи конституційного контролю, інші традиційно існуючі для цього державні органи зайняті в процедурах контролю та нагляду, в ній задіяні практично всі державні органи. У реалізації державної контрольної функції в тій чи іншій мірі беруть участь органи всіх гілок влади. У той же час існують особливі органи, для яких контроль і нагляд є основним напрямком діяльності. Однією з характерних ознак цих органів є зовнішня (позавідомча) спрямованість їх діяльності.

В Україні контрольна функція властива, насамперед, Президенту України (президентський контроль). Інститут президентського контролю є провідним елементом державного контролю, так як згідно з положеннями ст. 102 Конституції України Президент є гарантом Конституції України і конституційного ладу. У здійсненні контрольної функції Президент України бере безпосередню особисту участь або непрямо - через спеціально створювані в його структурі органи, зокрема, представника Президента в АРК.

Контрольні функції здійснює також Верховна Рада України (парламентський контроль). Контрольні функції парламенту встановлені Конституцією України (ст. 85, 98, 101). Крім того, парламент здійснює контроль в процесі здійснення законотворчої діяльності, а також через свої органи, комітети і комісії.

Істотна частина контрольної функції в державному механізмі здійснюється різними органами виконавчої влади, серед яких виділяються відомчі структури, що відносяться до центральних органів виконавчої влади (митний контроль, податковий контроль).

Органи судової влади здійснюють судовий контроль в силу іманентної функціональної здатності до контролю яка характерна для будь-якого суду в будь-які правові сім'ї. Своєрідною квінтесенцією контролю який здійснюється судами став конституційний контроль. Конституційний Суд України відповідно до ст. 147 Конституції вирішує справи про відповідність Конституції України, нормативно-правових актів.

Крім перерахованих вище державних органів контрольна функція здійснюється органами із спеціальною компетенцією: Рахунковою палатою, Уповноваженим Верховної Ради з прав людини, прокуратурою.

Однією з важливих форм здійснення даної функції є прокурорський нагляд. Прокуратура покликана виконувати завдання, поставлені перед нею державою, представляти і захищати інтереси громадян, суспільства і держави. Зміст прокурорського нагляду, що виражається в забезпеченні дотримання Конституції України і виконанням законів, що діють на території держави, свідчить про те, що цей вид державної діяльності є особливим і самостійним, оскільки не пов'язаний з жодною гілкою (законодавчою, виконавчою, судовою) влади. Зокрема це підтверджується позиціонуванням прокуратури в Основному законі. Однак більш доцільним в контексті конституційної реформи, що проводиться в Україні, зважаючи на європейський досвід, було б віднесення прокуратури до системи виконавчої влади.

Висновок. Окрім того, що Україна проголошена правовою державою, вона декларує також принцип соціальної держави, а, отже, діяльність всього державного механізму повинна бути спрямована на забезпечення соціальної справедливості. Це в свою чергу означає, що контрольна функція держави повинна бути, спрямована на зняття соціальних протиріч. При цьому проблема дотримання законності є пріоритетним завданням контрольної діяльності всіх уповноважених державних органів.

Список використаної літератури

1. Нерсесянц В.С. Общая теория права и государства: Учебник для вузов. - М.: Норма. -2001. - С. 69; Четвернин В.А. Введение в курс общей теории права и государства. Учебное пособие. - М: Институт государства и права РАН. - 2003. - С.58-59.

2. Проблемы общей теории права и государства. Учебник для вузов. Под общ. ред. Нерсесянца В.С. - М.: Издательская группа НОРМА - ИНФРА, 1999. - С. 511-512.
3. Чиркин В.Е. Публичная власть в современном обществе / В.Е. Чиркин // Журнал российского права. - № 7. - 2009. - С. 21.
4. Дьяконов В.Р. Контроль и надзор и системе функций государства: Теоретический аспект// Автореф. дис. канд. юрид. наук. - М. - 2006; Калужный Н.Н. Конституционно-правовое регулирование контрольных функций в деятельности органов исполнительной власти Российской Федерации / Автореф. дис. канд. юрид. наук. - М. 2003.
5. Теория государства и права: учебник. Под. ред. Пиголкина А.С., Дмитриева Ю.А. - 2-е изд., пер. и доп. - М: Высшее образование, 2009. - С. 152; Байтин М.И. Вопросы общей теории государства и права. - Саратов. - 2000. - С. 65.
6. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления: Курс лекций. 2-е изд. М. - 2004. - С. 29-30.
7. Гулиев В.Е., Колесников Л.В. Отчужденное государство. - М., 1998. - С. 5-12.
8. Джагарян А.А. Конституционно-правовые формы государственного контроля в Российской Федерации: Автореф. дис. канд. юрид. наук. - М. -2006.
9. Беляев В.П. Контроль и надзор как формы юридической деятельности. Вопросы теории и практики: Автореф. дис. докт. юрид. наук. - Саратов. - 2006.
10. Козлов Ю.М. Административное право / Козлов Ю.М. - М. - 2005. - С. 364
11. Бахрах Д.Н. Административное право России: Учебник для вузов / Бахрах Д.Н. - М.: Норма. -2000. - С.609;
12. Проблемы теории государства и права. Учебное пособие. Под ред. М.Н. Марченко. - М. - 2002. - С. 161.
13. Радько Т.Н. Механизм государства. Лекция. - М. - 2002. - С. 43.
14. Чиркин В.Е. Контрольная власть. - М. - 2008. - С. 114; Административное право зарубежных стран // Под ред. А.И. Козырина. М. - 2003. - С. 162.
15. Куракин Л.В. Административно-правовые средства борьбы с коррупцией в системе государственной службы / Л.В. Куракин // Журнал российского права. - 2003. - № 7. - С. 84.

A. Foles

FEATURES OF THE RELATION CATEGORIES OF CONTROL AND SUPERVISION IN THE MECHANISM OF THE MODERN UKRAINIAN STATE

The article examines the constitutional and legal aspects of the separation of powers in the context of the functioning of the control and supervision. The author examines the specific correlation of the categories in the control and supervision of the institutional and functional aspects. The author examines the features of the control and supervision and the possibility of allocating control and supervisory authorities on the basis of the relevant authorities of the functional areas.

The modern state is a difficult and complex phenomenon. It can be viewed in different theoretical sense and is more or less the same practical manifestations, because despite the significant and sometimes fundamental differences between all states are more or less similar to one another primarily in functional terms. There are functions of the State and its purpose and objectives defined by the needs and challenges facing it. In the current study at state functions tend to understand key areas of the state, due to the appointment of the state in society. To date, there are different classifications of state functions. As a rule, allocate internal and external functions. In the chosen discourse study enough to handle the basic internal functions, where the implementation of control and supervision is most clearly. In a number of current research in the field of constitutional law, the use of «control» and «supervision», in the context of independent terms, and as synonyms. It should be noted that from a theoretical point of control and supervision have some specific features. Along with the specific features of control and supervision have several features in common. The bottom line is the same in the control and supervision is primarily manifested in the observation conditioned public positions of authority compliance corporations and individuals legislation and issued by the various rules (norms), checking their observance and application within the established competence of the various measures, with the optional' necessarily talking about direct government coercion on behalf of the state. Based on the above it can be concluded about the essential unity of control and supervision in connection with which such activities should be considered as a single function of government. It seems fair to assume supervision of a specific kind of controls to ensure compliance with the law.

However, due to the fact that the concepts discussed in theoretical terms have specific features, it is necessary to differentiate the control and supervision (and the corresponding powers of conducting them) within a single function. However, because the control is a broader concept which accommodates supervision of such a function within the state mechanism is reflected precisely control functions.

In the control procedure, there are three different stages: development of standards and criteria, comparing actual results with them and take the necessary corrective action.

Monitoring and surveillance are part of the organizational structure of the mechanism of the modern state. To date, only the prosecutor, constitutional bodies and other traditionally existing for the public authorities involved in the supervision and control procedures, it involved almost all government agencies. In the implementation of state control function in one way or another involved in all branches of government bodies. At the same time, there are special agencies for which the control and supervision is the main activity. One of the characteristic features of these bodies is foreign (non-departmental) focus their activities.

In Ukraine, the control function is characterized, above all, the President of Ukraine (presidential control). Institute of presidential control is the leading element of state control, as under the provisions of Art. 102 of the Constitution of Ukraine, the President is the guarantor of the Constitution of Ukraine and the constitutional order. In the implementation of the control functions the President of Ukraine takes direct personal involvement or indirectly - through specially created in its structure bodies, such as the President's representative in the Crimea.

Control functions shall also Verkhovna Rada of Ukraine (parliamentary control). The control functions of the Parliament established by the Constitution of Ukraine (Article 85, 98, 101). In addition, the Parliament exercises control in the process of legislative activity, as well as through their bodies, committees and commissions.

An essential part of the control function in the state mechanism is different executive bodies, among which are departmental structures related to central authorities (customs, tax control).

The judicial power exercise judicial power inherent in the functional ability to control that is characteristic of any court in any legal family. Kind of quintessential control exercised by the courts was constitutional control. Constitutional Court of Ukraine decides the case on the constitutionality of Ukraine, legal acts in accordance with Art. 147 of the Constitution.

In addition to this government control function is implemented by a special competence: Accounting Chamber, Parliament Commissioner for Human Rights Prosecutor.

One important feature of this form of exercise is a procurator. Prosecutors intended to perform the tasks assigned to it by the state, to represent and protect the interests of citizens, society and state. Summary of Public Prosecutions, resulting in enforcing the Constitution of Ukraine and the execution of the laws in force in the State, indicates that this type of government is a separate and independent, because it is associated with any branch (legislative, executive, judicial) power. In particular, this is confirmed by the positioning of the prosecution in the Basic Law. However, more appropriate in the context of constitutional reform held in Ukraine, given the European experience, it would be referring to the prosecution of the executive.

Keywords: constitution, separation of powers, state power, control, supervision, control branch.

УДК 339.92:338.48(4-672EC)(045)

О. В. Юрченко

ОСОБЛИВОСТІ СПІВРОБІТНИЦТВА В СФЕРІ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ – ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

В статті розглядаються особливості співробітництва в сфері туристичної діяльності на міжнародному рівні, на основі досвіду ЄС. У правовій системі ЄС розрізняють кілька видів таких договорів у сфері туризму: угоди про торгівлю та економічне співробітництво, угоди про культурне і наукове співробітництво, угоди про співпрацю в сфері туризму, угоди, що регулюють окремі питання міжнародних туристських обмінів, договори про дружбу і співробітництво.

На основі Лісабонської угоди, аналізується співробітництво ЄС з міжнародними організаціями в туристичній сфері. Досліджуються особливості такого співробітництва. Співпраця ЄС з різними міжнародними організаціями в галузі туризму здійснюється неоднаково, в різній мірі і формі. Так, ЄС досі не представлено у Всесвітній туристичній організації (UNWTO). Однак, Європейський Союз бере участь у діяльності СOT у всіх сферах. У сферах, в яких ЄС не володіє виключною компетенцією (зокрема туризм), Європейський Союз діє спільно з державами-членами відповідно до заздалегідь узгодженої «спільної позиції».

Участь ЄС в Організації економічного співробітництва і розвитку надає можливість Комісії ЄС використовувати унікальні матеріали OECD, в тому числі статистичні дані, експертні оцінки, дослідження у сфері туризму для більш ефективного регулювання туризму всередині ЄС.

Ключові слова: Європейський Союз, Лісабонська угода, міжнародний туризм, співробітництво, інститути ЄС, Угода про асоціацію Україна-ЄС, UNWTO, WTO, GATT, GATS, OECD.